

دوفصلنامه جامعه‌شناسی سبک زندگی، سال هشتم، شماره نوزدهم، بهار و تابستان ۱۴۰۱، صفحات ۴۱-۵۷

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۱/۲۲ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۱/۰۴/۰۸

تحلیل شعار دقیقه ۲۵ بازی‌های باشگاه تراکتور تبریز

محمد حسن پوربینه دیق^۱

وجیهه جوانی^{۲*}

فاطمه عبدوی^۳

چکیده

در تحقیقات حوزه ورزش به بحث طرفداری فوتبال زنان نسبت به طرفداری فوتبال مردان توجه کمی شده است. اگر چه در ورزش کشورهایی هم چون انگلیس و دانمارک و استرالیا در مورد طرفداری-فوتبال زنان پژوهش‌هایی انجام شده است ولی در اکثر کشورها در حوزه طرفداری زنان مشکلاتی-وجود دارد که کشور ایران از جمله این کشورها می‌باشد. بنابراین، هدف تحقیق حاضر تحلیل شعار دقیقه ۲۵ بازی‌های باشگاه تراکتور تبریز می‌باشد. تحقیق حاضر از نظر روش شناسی پژوهش؛ اکتشافی و مبتنی بر مطالعات کیفی بوده و روش پژوهش آن بر مبنای تحلیل مضمون یا تم است. به این معنی که تحلیل داده‌های گردآوری شده طی مصاحبه‌ها، بر اساس روش تحلیل مضمون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. بدلیل نحوه پراکندگی و عدم مشخص بودن دسترسی از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. در نهایت مضامین سازمان دهنده تحت چهار گروه؛ ساختار، نهاد، قواعد دلالت، منابع سلطه استخراج شدند. همچنین می‌توان به عوامل تاثیرگذار در شعار دقیقه ۲۵ به فرهنگ سازی در استادیوم های ورزشی (آموزش طرفداران، مشخص نمودن وظایف طرفداری در فوتبال حرفه‌ای و آشنایی با فرهنگ فوتبال) اشاره کرد.

واژه‌های کلیدی: شعار، طرفداری، فوتبال، زنان

۱- کارشناسی ارشد گروه مدیریت ورزشی دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز

۲- عضو هیات علمی گروه مدیریت ورزشی دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز

۳- عضو هیات گروه مدیریت ورزشی دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز

Analysis of Slogan of 25 minutes of Tabriz Tractor Club games

Abstract

In sports research, little attention has been paid to the discussion of advocating for women's football over advocating for "men's soccer." Although research has been conducted on sports advocacy in sports in countries such as the United Kingdom, Denmark, and Australia, there are problems in the field of advocacy for women in most countries, including Iran. Therefore, the purpose of this study is to analyze the slogan of 25 minutes of games Tabriz Tractor Club. The present research is exploratory and based on qualitative studies and its research method is based on content analysis. This means that the data analysis collected during the interviews was analyzed based on the content analysis method. Targeted sampling method was used due to dispersion and lack of accessibility. Finally, organizing themes under four groups; Structure, institution, rules of signification, sources of domination were extracted. We can also mention the influential factors in the slogan of 25 minutes to create culture in sports stadiums (training fans, defining the duties of support in professional football and getting acquainted with football culture).

Keywords: Slogan, Advocacy, Football, Women.

مقدمه

در طی ۳۰ سال گذشته، محققان به مطالعه ماهیت پیچیده طرفداری در فوتبال پرداخته‌اند، زیرا این موضوع در بستر تحولات گسترده‌تر اجتماعی شکل می‌گیرد و خود موجب ایجاد تغییر در بستر اجتماعی می‌شود (باله^۱، ۱۹۹۳). در ادبیات این موضوع، طرفدار فوتبال؛ فردی معرفی می‌شود که به یک تیم خاص ارادت دارد، به طوری که این طرفداری در زندگی او مشهود است (فیستر، لیس و مینرت^۲، ۲۰۱۳).

همواره در فوتبال موضوع جنسیت و زنان مطرح بوده‌است و با وجود اینکه روز به روز زنان بیشتری به صفوف هواداران در ورزشگاه‌ها می‌پیوندند و به بازی فوتبال می‌پردازند، اما همچنان در فوتبال حاکمیت مردان پررنگ‌تر است (ارتوران-اوگوت^۳، ۲۰۱۹). این موضوع در بحث طرفداران فوتبال نیز مشهود است. بطور سنتی، طرفداری فوتبال یک نهاد مردسالاری است که در حوزه آسیب‌شناسی مردسالاری نیز قرار داده شده‌است. اما زنان را می‌توان جمعیت عظیمی از طرفداران جدی فوتبال دانست که علاوه بر وجود ناملایماتی‌هایی که در فضای مردسالارانه حضور دارد، هنوز عاشق فوتبال هستند و به هواداری آن می‌پردازند. موضوع زنان طرفدار فوتبال به ندرت در حوزه تحقیقات طرفداری مورد توجه محققان قرار گرفته‌است، این خلأ نه تنها به منظور برابری جنسیتی بلکه برای نظریه‌پردازی دقیق فرهنگ و خرده فرهنگ‌های طرفداری فوتبال زنان از اهمیت زیادی برخوردار است (دیکسون^۴، ۲۰۱۵). تحلیل‌گران از عدم قرار گرفتن طرفداران در زمینه‌های جدید اجتماعی اواخر مدرنیته انتقاد می‌کنند و انتقادات در هر دو طیف کلان (ساختار) یا خرد (عامل^۵) مطرح می‌شود (اسکراتون و فلینتاف^۶، ۲۰۲۰). از آنجایی که ورزش (فوتبال) را می‌توان زیرمجموعه حوزه اجتماعی قرار داد و طرفداران آن را فرهنگ و خرده فرهنگ‌های آن نامید. بنابراین، با اتکا به منابع اصلی نظریه ساختاری گیدنز^۷ این موضوع را می‌توان در بستر طرفداری فوتبال قابل تجزیه تحلیل دانست که مؤلفه‌های اصلی این نظریه در ادامه بیان شده‌است. همه چیز در زندگی اجتماعی از سیستم‌های جهانی تا روحیه یک فرد، از عقاید اجتماعی

¹ Bale

² Pfister, Lenneis, & Mintert

³ Erturan-Ogut

⁴ Dixon

⁵ Agent

⁶ Scraton & Flintoff

⁷ Giddens structural theory

سرچشمه می‌گیرد که در عملکرد رفتاری و تعامل نمود می‌یابد، ساختار مربوط به یک موجود اجتماعی یعنی جامعه انسانی است و با چگونگی و پیامد عمل انسان ارتباط دارد (گیدنز، ۱۹۷۹). تئوری ساختار بیان می‌کند که قوانین اجتماعی می‌توانند با گذشت زمان تغییر کنند تا رفتار قبلاً پذیرفته شده را به چالش بکشند. بنابراین، یک ساختار جدید زمانی مفیدی است که بتواند تغییرات ممکن را اعمال کند. برخلاف بعضی از نظریه‌های اجتماعی که برای تحلیل روندهای جامعه شناختی در ورزش‌های مختلف به کار گرفته شده‌اند، تئوری ساختاری این پتانسیل را دارد که در کارهای تجربی در جامعه‌شناسی ورزش نیز بکار گرفته شود (بل، سامرویل و هارگی، ۲۰۱۹).

تئوری ساختار

فرایندی که در آن افراد و فرهنگ‌ها، از برخی ورزش‌ها نسبت به سایرین بیشتر استقبال کنند، می‌توان از منظر تئوری ساختار بهتر درک کرد. بنابراین، در این مقاله، ما با خلاصه کردن مفاهیم اصلی مرتبط با تئوری ساختار گیدنز، شروع می‌کنیم.

بحث اصلی در نظریه ساختار این است که یک تعامل مدور یا بازگشتی بین تعاملات اجتماعی در یک لحظه معین و ساختارهای اجتماعی که افراد برای تولید یا بازتولید تعامل‌ها استفاده می‌کنند، وجود دارد. به طور خاص، افراد سه بعد خاص از تعامل؛ ارتباط قابل فهم، اعمال قدرت و تحریم یکدیگر را با ترسیم سه بعد مکمل ساختار تولید و باز تولید می‌کنند: قواعد دلالت (شامل استفاده موثر از زبان)؛ منابع سلطه اعم از تخصیصی (شامل کنترل موادی مانند بودجه) و معتبر (شامل کنترل مردم) و قواعد (قوانین اخلاقی که تناسب رفتار را تنظیم می‌کند). وقتی افراد به ساختارها می‌آیند تا توالی متقابل را در سطح خرد تولید و بازتولید کنند، لزوماً این کار را به شیوه یکسان انجام نمی‌دهند. در عوض، آنها این کار را بر اساس نحوه قرارگیری در مجموعه خاصی از ساختارهای اجتماعی انجام می‌دهند. در نظریه گیدنز، موقعیت‌یابی افراد به هر دو محدود است و توزیع‌های متفاوتی از دانش و منابع در سیستم‌های اجتماعی وجود دارد. برخی از آنها دارای مزیت بیشتری نسبت به سایرین هستند. علاوه بر این، در تئوری ساختار، افراد به عنوان بازیگرانی آگاه به تصویر کشیده می‌شوند، اما لزوماً و کاملاً از همه پیامدهای اعمالشان آگاه نیستند، بلکه شرایط نامشخصی از عملکرد آنها و عواقب ناخواسته آن وجود دارد (گیدنز، ۱۹۷۹). در بررسی شیوه‌های تعامل، گیدنز تأکید ویژه‌ای بر روی امور روزمره دارد. روال‌ها با گذشت زمان تداوم فرم را نشان می‌دهند و به رویدادهای اجتماعی اشاره می‌کنند که معمولی و عادی است و به

¹ Giddens

² Bell, Somerville, & Hargie

صورت مصداقی در نظر گرفته می‌شود. روال‌ها، ساختارهای مختلف اجتماعی را که فرد از آن ترسیم و در آن قرار می‌گیرد تقویت را می‌کند. هنگامی که خوشه‌های روال / روال به عنوان سنت به شدت در زمان / مکان رسوب می‌کنند، گیدنز آنها را "نهاده‌ها" می‌نامد (گیدنز، ۱۹۸۴). به اعتقاد گیدنز این امر از طریق تعامل روزمره بین نمایندگان و مؤسسات در لحظه گسترش می‌یابد و به مرور زمان، بخشی از یک آگاهی عملی را شامل می‌شود. بنابراین، ساختار نه تنها ماهیت بازگشتی زندگی اجتماعی را تبیین می‌کند، بلکه ماهیت بازگشتی تسلط و تابعیت در آن را نیز صدق می‌کند. برای توضیح این موقعیت، گیدنز به داشتن منابع اشاره می‌کند: سلطه بستگی به بسیج دو نوع منبع مهم دارد؛ الف) منابع تخصیصی: فرمانروایی بر اشیاء، کالاها یا پدیده‌های مادی. ب) منابع معتبر: فرمانروایی بر افراد یا اقدامات. افرادی که دارای منابع اختصاصی یا معتبر در هر قلمرو فرهنگی خاص می‌توانند از این منابع برای مشروعیت بخشیدن به سلطه از طریق برخوردهای روزمره با دیگران استفاده کنند. علاوه بر این، از طریق تعامل‌های به ظاهر ناچیز، قوانین حفظ می‌شوند و کلیت رفتار اجتماعی تولید و باز تولید مثل می‌شود. علاوه بر این، قوانین می‌توانند اشکال مختلفی به خود بگیرند. آنها می‌توانند فشرده یا کم عمق، ضمنی یا گفتمان، غیررسمی یا رسمی و مجازات ضعیف یا شدید باشند و در عین حال در حفظ رویه‌های اجتماعی نقش داشته باشند. به عبارت دیگر، آنها به روش‌هایی قابل تعمیم تبدیل می‌شوند که بازیگران در شرایط مختلف آن را درک و از آنها استفاده می‌کنند. بنابراین، به عنوان یک روش یا روش‌های قابل تعمیم در اعمال / بازتولید شیوه‌های اجتماعی بکار گرفته می‌شوند (گیدنز، ۱۹۸۴). نظریه ساختار بیان می‌کند که قوانین هرگز ثابت نیستند چون آنها بطور مداوم در رابطه با شیوه‌های اجتماعی بازتولید می‌شوند. ویژگی‌های ساختاری سیستم‌های اجتماعی بطور عینی وجود ندارند، اما آنها به طور ضمنی در تولید و بازتولید آنها نقش دارند (دیکسون، ۲۰۱۱). نظام اجتماعی به طور کلی الگویی از روابط اجتماعی است که - ظاهراً در جریان و در عین حال مداوم با گذشت زمان و مکان است. منابع در نظریه ساختار، مرکزیت قدرت را در روابط اجتماعی برجسته می‌کند، با توجه به اینکه منابع اهرم‌های مادی همه تحولات محتوای عملی، از جمله منابع درگیر در بهره‌برداری از کدها و هنجارها را فراهم می‌کنند (گیدنز، ۱۹۷۹). با این حال، قوانین به منابع نیاز دارند تا وسیله‌ای برای عمل فراهم کنند. گیدنز به طور خاص به دو نوع منابع اشاره دارد: تخصیصی و معتبر. اولین مورد به استفاده از مواد اولیه و کالاهایی که الگوهای تعامل را کنترل می‌کنند، اشاره دارد. فقط وقتی کالاهای مادی از طریق اقدامات انسانی به مرحله اجرا گذاشته می‌شوند، به واقع به عنوان منابع شناخته می‌شوند. دوم، منابع معتبر که به توانایی کنترل و ایجاد فرمان بر افراد یا بازیگران اشاره دارد. منابعی

(مانند موقعیت در یک تمرین) که توسط بازیکنان استفاده می‌شود به عبارت دیگر، آنها غیرمادی هستند (سندوس^۱، ۲۰۰۴). براین اساس، مهمترین نکته برای گیدنز، درک چگونگی ساختار اقدامات در زمینه‌های زندگی اجتماعی روزمره است، در حالی که همزمان اعتقاد داشت که عناصر ساختاری جامعه توسط چگونگی اقدامات بازتولید می‌شوند (الیت^۲، ۲۰۰۹).

ورزش پدیده‌ای است که در جامعه مدرن تاثیرگذاری غالبی دارد. هیچ جنبه‌ای دیگر از مسائل اجتماعی تا این حد مورد توجه قرار ندارد (فیلو، فانک و اوبرین^۳، ۲۰۱۰). ولی طرفداری فوتبال ثابت کرده است که یک زمین حاصل خیز برای نمایش هویت-های مردانه و یک عرصه آماده برای بهره‌برداری از این هویت‌ها است. نمادهای جنسی و تصاویر فالوستریک فرهنگ طرفداری فوتبال نفوذ کرده‌است. به‌عنوان مثال، آهنگ‌ها و سرودهای فوتبالی در زیمبابوه با پیام‌های جنسیتی نادرست جشن تسلط جنسی مردان را به نمایش می‌گذارد. آهنگ‌ها زنان را تخریب می‌کند و ورزش را یک پدیده جنسی تلقی می‌شود که در آن تیم بازنده به عنوان یک زن ترسیم می‌شود (چیوشه^۴، ۲۰۱۴). در بسیاری از جوامع زنان با مشکلات و نابرابری‌هایی مانند نداشتن دسترسی به امکانات آموزشی برابر با مردان، فرصت‌های شغلی نابرابر با مردان، فقر و درآمد نابرابر و تنش‌های بیشتر و ایفای نقش‌های متعدد خانوادگی و تضاد در این نقش‌ها مواجه‌اند (زاجاکووا^۵، ۲۰۰۶). ورود زنان به ورزشگاه مشکلی است که ریشه در گذشته دارد، چرا که در گذشته استادیوم‌های فوتبال طوری ساخته شده‌اند که حضور زنان در این مکان‌ها را در نظر گرفته نشده‌اند (گوسلینگ^۶، ۲۰۰۷). علاوه بر این، فضای استادیوم‌ها عمدتاً مردانه هستند که فضیلت مردانگی در آنها جشن گرفته و تقویت می‌شود (چیوشه^۷، ۲۰۱۴). در ترکیه طرفداران فوتبال زن به دلیل مسایل جنسیتی به صورت ناآعادلانه از ورزشگاه‌ها دور نگه داشته می‌شوند (ارتوران-اوگوت، ۲۰۱۹). اینکه زنان همیشه در طول تاریخ بازی در مسابقات فوتبال شرکت کرده‌اند البته از نظر تعداد آنها نسبت به هم‌تایان مرد کمتر بوده‌است (ویلیامز^۸، ۲۰۰۳). علیرغم

¹ Sandvoss

² Elliott

³ Filo, Funk, & O'Brien

⁴ Chiweshe

⁵ Zajacova

⁶ Zajacova

⁷ Chiweshe

⁸ Williams

اینکه تعداد هواداران زن فوتبال در حال افزایش است (ناگل، دود، الیس و داونرا، ۲۰۱۰). ولی نابرابری‌ها به دلیل جنسیت در جوامع هوادار ورزشی وجود دارد (کراوورد^۲، ۲۰۰۴). با این حال، زنان نیز عاشق فوتبال هستند و به اندازه هم‌تایان مرد خود متعصب هستند. مطالعات در مورد طرفداران زن در آلمان، ایتالیا و انگلیس نشان می‌دهد که زنان با وجود وضعیت اقلیتشان، به همان اندازه طرفداران مرد، مشتاق و فداکار هستند (داون^۳، ۲۰۱۴). از آنجایی که ورود زنان به ورزشگاه در کشور ایران ممنوعیت دارد و برای اولین بار در ورزشگاه‌های ایران شاهد شهر دقیقه ۲۵ بازی‌های باشگاه تراکتور تبریز هستیم، که در این دقایق هواداران باشگاه تراکتور تبریز خواستار ورود زنان کشورشان به ورزشگاه‌ها هستند و با توجه به اینکه، موضوعات مطرح شده از حوزه طرفداری فوتبال بر مبنای نظریه ساختاری گیدنز، به تجزیه و تحلیل این شعار پرداخته شد. از این رو، با استفاده از نظریه ساختاری به عنوان "تئوری عمل طرفداری در فوتبال"، در این پژوهش سعی بر آن بود که شعار دقیقه ۲۵ طرفداران باشگاه تراکتور تبریز مورد کنکاش قرار گیرد.

روش تحقیق

نوع پژوهش حاضر اکتشافی و مبتنی بر مطالعات کیفی بوده و روش پژوهش بر مبنای تحلیل تم و یا مضمون است. به این معنی که تحلیل داده‌های گردآوری شده طی مصاحبه‌ها، بر اساس تحلیل مضمون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند. فرایند تحلیل مضمون زمانی آغاز می‌شود که تحلیلگر الگوهای معانی و موضوعاتی که جذابیت بالقوه دارند را مورد نظر قرار می‌دهد. این تحلیل شامل رفت و برگشت مستمر بین مجموعه داده‌ها و مجموعه کدگذاری‌ها و تحلیل داده‌ها است. بنابراین تحلیل مضمون فرایند بازگشتی است که در آن حرکت رفت و برگشتی در بین مراحل ذکر شده وجود دارد. با این همه باید گفت که بطور کلی هیچ راه منحصر بفردی برای شروع مطالعه برای تحلیل مضمون وجود ندارد و اساسا فرایندی است که در طول زمان باید انجام می‌پذیرد.

مضمون‌ها فضای خاص و مشخصی را اشغال نمی‌کنند، چون یک جمله ممکن است چند مضمون داشته باشد و یا چند پاراگراف متن، ممکن است فقط یک مضمون داشته باشد. اما به عقیده براون و کلارک^۴ (۲۰۰۶)، تحلیل مضمون را باید روش ویژه‌ای در

¹ Nagle, Dodd, Ellis, & Downer

² Crawford

³ Dunn

⁴ Braun & Clarke

نظر گرفت که یکی از مزایای آن انعطاف‌پذیری است. مضمون یا تم، مبنی اطلاعات مهمی درباره داده‌ها و سوالات تحقیق است و تا حدی، معنی و مفهوم الگوی موجود در مجموعه ای از داده‌ها را نشان می‌دهد. مضمون، الگویی است که در داده‌ها یافت می‌شود و حداقل به توصیف و سازماندهی مشاهدات و حداکثر به تفسیر جنبه‌هایی از پدیده می‌پردازد. بطور کلی مضمون، ویژگی تکراری و متمایزی در متن است که به نظر پژوهشگر نشان‌دهنده درک و تجربه خاصی در رابطه با سوالات تحقیق است (هورن و کاتل، ۱۹۶۷).

در این پژوهش، مطابق با شیوه نمونه‌گیری هدفمند با شش گروه (طرفداران مرد، طرفداران زن، لیدرهای طرفداری، اصحاب رسانه، اساتید مدیریت ورزشی و مسئولین ورزشی) مصاحبه شد که اطلاعات و تعداد آن‌ها در جداول ذیل آمده است. مصاحبه شونده‌گان شامل ۷ نفر از طرفداران مرد، ۴ نفر از طرفداران زن، ۴ نفر لیدرهای طرفداری، ۴ نفر از اصحاب رسانه، ۲ نفر از اساتید مدیریت ورزشی و ۴ نفر از مسئولین ورزشی می‌باشد که اطلاعات مصاحبه شونده‌گان هم در جداول ارائه شده است.

جدول ۱: مشخصات مصاحبه شونده‌گان طرفدار

کد	تجربه	سن	گروه
F۱	۵	۲۵	طرفداران مرد
F۲	۷	۲۸	
F۳	۱۰	۳۲	
f۱	۱۰	۳۴	
f۲	۵	۲۸	
f۳	۹	۲۴	
F۴	۸	۲۷	
W۱	۲	۲۴	
W۲	۴	۲۳	

¹ Horn & Cattell

📖			
W _۳	۸	۳۰	طرفداران زن
W _۴	۸	۲۷	
L _۱	۸	۳۸	لیدر های طرفداری
L _۲	۱۱	۳۰	
L _۳	۹	۳۰	
L _۴	۱۲	۳۴	

جدول ۲: مشخصات سایر مصاحبه شونده‌گان

کد	تجربه	سن	جنسیت	سمت	گروه
R _۱	۵	۲۹	مرد	ادمین کانال طرفداری	رسانه
R _۲	۷	۳۲	مرد	خبرنگار سایت طرفداری	
R _۳	۷	۳۰	مرد	خبرنگار ورزش ۳	
R _۴	۱۰	۳۷	مرد	ادمین کانال طرفداری	
M _۱	۴	۲۸	مرد	مسئول ورزش	مسئولین ورزشی
M _۲	۶	۳۲	زن	مسئول ورزش بانوان	
M _۳	۱۰	۳۵	مرد	مسئول امور باشگاه های	
M _۴	۶	۳۰	مرد	مدیر روابط عمومی باشگاه	
P _۱	۲۰	۴۵	مرد	هیئت علمی	استاد دانشگاه و هیئت علمی
P _۲	۱۵	۳۷	زن	هیئت علمی	

روش اصلی گردآوری داده‌ها در تحقیق حاضر مصاحبه نیمه ساختاریافته بود. در مصاحبه نیمه ساختاریافته، اگرچه محقق از قبل موضوعات و عناوینی را برای پوشش دادن اطلاعات لازم تهیه می‌کند ولی همه سوالات از قبل تهیه نشده و جریان مصاحبه تا حد زیادی متکی بر سوالاتی که در تعامل مصاحبه‌گر و مصاحبه‌شونده پیش می‌آید. مصاحبه‌ها ضبط شده و کلمه به کلمه پیاده می‌شدند. مصاحبه‌کننده‌ها از یک لیست از پیش تعیین شده، سوالات خواسته شده شامل (چه عواملی از بروز پدیده دقیقه ۲۵ بازی های تیم تراکتور حمایت می‌کند؟ چه موانعی باعث عدم ورود زنان به ورزشگاه می‌شود؟ باتوجه به این پتانسیل منابعی آیا خانم‌ها به ورزشگاه راه می‌یابند؟ باگذشت

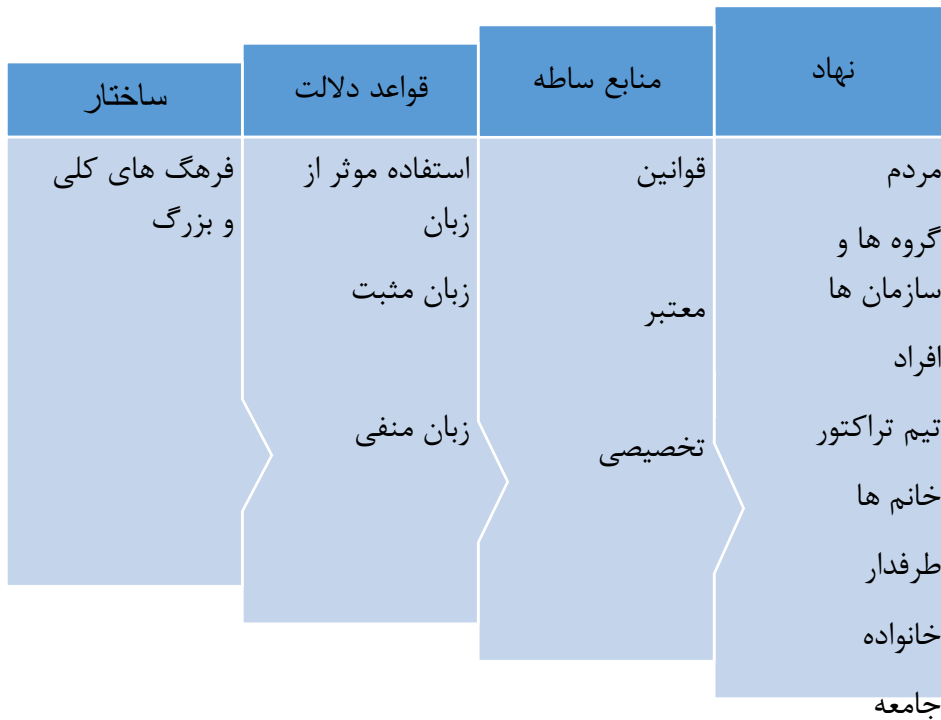

زمان چه تغییراتی در قوانین و روند این موضوع اتفاق خواهد افتاد؟ تغییرات عملکردی طرفداران چه تاثیری در ورود زنان به ورزشگاه دارد؟ چه عواملی از ورود زنان به ورزشگاه حمایت می‌کند؟ آیا شما خواستار ورود زنان به ورزشگاه هستید، چرا؟ ورود طرفداران زن چه تاثیری در روند طرفداری و تیم مورد علاقه شما دارد؟ همچنین سوالات دیگری در صورت ضرورت از مصاحبه‌شوندگان پرسیده شد. هر مصاحبه بطور میانگین ۲۵ دقیقه طول کشید. مصاحبه‌ها بر روی دستگاه ثبت شد و در طول مصاحبه برای یادداشت‌برداری و یادآمدنویسی انجام شد. تجزیه و تحلیل و کدگذاری اولیه داده‌های هر مصاحبه قبل از مصاحبه بعدی صورت می‌گرفت.

در این پژوهش، از روش کدگذاری تیمی بهره گرفته شد و هدف از آن رسیدن به توافق در مورد سیاست کدگذاری بود. سعی شد در مورد معنی همه کدهای از پیش تعریف شده و روش کار برای ایجاد کدهای جدید به صورت مشارکتی اقدام شود. همچنین، تیم پژوهش نمونه‌هایی یکسان از رونوشت‌های خود را کدگذاری کرده و نحوه کدگذاری را با یکدیگر مقایسه نمودند.

یافته‌های تحقیق

بطور کلی در فرایند کدگذاری از پنج روش (نکات کلیدی، مضامین اولیه، مضامین پایه، مضامین سازمان دهنده) استفاده شد که در آخرین طبقه‌بندی با لحاظ ابعاد تنوری گیدنز که خود از چهار مولفه اصلی از جمله (نهادها، منابع سلطه، قواعد دلالت و ساختار) تشکیل شده است مدل پژوهش استخراج شد.

شکل ۱: مدل استخراج شده از یافته‌ها

نتیجه‌گیری

امروزه ورزش به حوزه‌ای تبدیل شده است که تقریباً اکثر مردم دنیا با این موضوع یا بعنوان شرکت در ورزش و یا به‌عنوان طرفداری درگیر شده‌اند. ورزش فوتبال که بیشترین طرفداری را در بین ورزش‌های دیگر به خود می‌بیند، طرفداران این رشته ورزشی، با تیم‌های مورد علاقه خود زندگی می‌کنند، همیشه پیگیر اتفاقات باشگاهی و طرفداری هستند و در بسیاری از امور زندگی خود این موضوع دخالت دارد. بر این اساس، هدف از این تحقیق واکاوی بروز شعار دقیقه ۲۵ بازی های باشگاه تراکتور تبریز بود. این تحقیق نشان می‌دهد که سر دادن شعار دقیقه ۲۵ بازی های تیم تراکتور تبریز تحت عنوان دختران آذربایجان، ستارگان آسمان ها دلایل متعددی دارد. بر اساس نتایج حاصل از پژوهش، مضامین سازمان یافته مدل استخراج شده به شرح ذیل می‌باشد.

مضامین سازمان دهنده گروه متناظر با ساختار و عامل تئوری گیدنز

از جمله در بازی های تیم تراکتور تبریز ما شاهد این بودیم که در دقیقه ۲۵ بازی ها طرفداران خواستار ورود زنان به ورزشگاه ها شدند که از جمله حمایت های اجتماعی طرفداران تراکتور است. رفتار طرفداران تیم تراکتور با مسائل روز اجتماعی گره خورده است و در در عرصه های اجتماعی مختلف حضور دارند و به حمایت از حضور زنان در ورزشگاه ها پرداختند. طرفداران تراکتور در حوزه بازی هایی که میزبانی کرده اند از رکوردهای منحصر بفردی برخوردار می باشد آنها معتقدند تنها با حضور طرفداران مرد به این مورد مهم دست یافته اند و اگر طرفداران زن هم به ورزشگاه ها بیایند به مراتب به جایگاه بالاتری از تعداد حضور تماشاگران در ورزشگاه خواهند رسید.

به لحاظ گفتمان‌های تاریخی نیز در منطقه آذربایجان، اتفاقاتی که در تاریخ منطقه آذربایجان افتاده است از جمله انقلاب مشروطه نشان‌گر این است که قهرمانانی از جنس خانم هم به خود دیده است؛ از جمله نقش زینب پاشا در انقلاب مشروطیت می‌توان اشاره کرد. که در تئوری گیدنز گفتمان‌های تاریخی و گذشته تحت عنوان عملی که قبلاً پذیرفته شده است، اشاره شده است که این عمل پتانسیل بالایی در جهت تغییر قوانین و ساختار دارد (بل و همکاران، ۲۰۱۹). حضور مثبت خانم ها در کشور ایران در صحنه های مختلف را می‌توان بعنوان پتانسیل و رفتار قبلاً پذیرفته شده در تئوری ساختاری گیدنز قابل مشاهده است.

مضامین سازمان دهنده گروه متناظر با نهاد تئوری گیدنز

بعد از این که در کشور ایران در بازی های ملی ورزش والیبال، طرفداران زن اجازه ورود به جایگاه تماشاگران را یافتند بازخوردهای خوب و مثبتی از این اتفاق ایجاد شد، طرفداران زن فوتبال نیز از طریق فضای مجازی خواستار ورود به ورزشگاه در فوتبال هم شدند، البته در آن زمان فدراسیون بین المللی فوتبال به فدراسیون فوتبال کشور ایران تذکراتی در زمینه ورود زنان به ورزشگاه داد و به تعلیق نیز تهدید کرد، در این میان فدراسیون فوتبال ایران تعهداتی در قبال مهیاسازی شرایط ورود بانوان در فوتبال داد. ریاست فیفا و رسانه ها به این موضوع پرداختند. از طرفی در کشورهای همجوار نیز طرفداران زن اجازه ورود به استادیوم را کسب کردند. در این میان طرفداران خانم فوتبال ایران خواستار حل این مشکل نیز در حوزه ورزش شدند. در حالی زنان در سایر محافل اجتماعی مانند دانشگاه ها، سینماها و رستوران ها در کنار مردان حضور دارند. در نتیجه از منظر مولفه نهاد تئوری گیدنز این مباحث به بروز شعار دقیقه ۲۵ بازی های تیم تراکتور منجر شد. در مباحث تئوری ساختاری گیدنز

اشاره شده است که چگونگی نظام اجتماعی به روابط اجتماعی نیز وابسته است (گیدنز، ۱۹۷۹). اگر روابط اجتماعی را در این مباحث فشار وارده فیفا به فدراسیون فوتبال، پیشرفت کشورهای همجوار اسلامی در زمینه مشارکت زنان در ورزش و تعاملات ورزشی استخراج شد.

مضامین سازمان دهنده گروه متناظر با قواعد دلالت تئوری گیدنز

تئوری گیدنز در قواعد دلالت به نحوه استفاده موثر از زبان اشاره دارد. زنان نیمی از جامعه می‌باشند و در بحث اجرای قانون نقش اساسی در جامعه ایفا می‌کنند. می‌توان گفت زنان به جامعه نظم می‌دهند، زنان به‌عنوان یکی از بنیان‌های خانواده هستند که در تربیت فرزندان در جامعه نقش حیاتی ایفا می‌کنند. آنها خواستار اجرای عدالت جنسیتی هستند. در حوزه طرفداری فوتبال نیز خواستار این عدالت هستند. از طرف دیگر خانواده‌های فوتبالی خواستار تماشای خانوادگی در بازی‌های تیم محبوبشان هستند.

مضامین سازمان دهنده گروه متناظر با منابع سلطه تئوری گیدنز

ورزشگاه یک اجتماع است که نیاز به رسیدگی و کنترل شود. در مباحث زیرساخت‌های فوتبال، برخی مواقع طرفداران مرد با این که تجربه، عادت و قدرت در زمینه مشارکت در طرفداری دارند نیز اذیت و آزرده می‌شوند. در این شرایط، چه بسا به ورود زنان به این زیرساخت‌ها که واقعا غیر ممکن می‌باشد. مباحث زیرساختی در زیرگروه منابع تخصیصی قرار دارد و این منابع زیرساختی تاثیر خیلی زیادی در موضوع مورد پژوهش داشته و مولفه‌های دیگر را هم تحت تاثیر خود قرار می‌دهد (گیدنز، ۱۹۸۴).

از بعد اقتصادی نیز، حضور زنان فرصتی برای دستیابی به بازارهای جدید برای شرکت‌های ورزشی و باشگاه‌های ورزشی برای درآمدهای بالا می‌باشد. حجمه زنان به بلیط‌های والیبال مصداقی برای این مطلب می‌باشد.

مسئولین ورزشی نقش اساسی در این موضوع دارند و باید به مهیاسازی شرایط ورود زنان به ورزشگاه با تصویب قوانین و تامین شرایط لازمه اقدام نمایند. در حوزه شرعی و عرفی نیز حضور زنان در ورزشگاه‌ها موافقین و مخالفینی دارد که این عدم اتفاق نظر یکی از موانع ورود زنان به ورزشگاه می‌باشد. در تئوری ساختاری گیدنز فرهنگ‌های کلی و بزرگ تحت عنوان (ساختار) قرار دارد.

در تئوری گیدنز دو مولفه ساختار و عامل مطرح شده است که عوامل (رفتارهای

اجتماعی است که سبب بروز ساختار هستند. موضوع ممانعت از ورود زنان به ورزشگاه را می‌توان در بعد ساختار و یا قوانین اساسی قرار داد. حمایت طرفداران تیم تراکتور از ورود خانم‌ها به ورزشگاه تحت عنوان شعار به زبان مثبت در بعد قواعد دلالت می‌توان دید و حمایت‌های مرتبط دیگر را می‌توان تحت عنوان منابع که به صورت تخصیصی و معتبر می‌باشد قرارداد. مطابق نظریه گیدنز اگر عامل اجتماعی باشد در ساختار و یا در قوانین نیز تاثیر خواهد گذاشت (اسکراتن و فیلتوف، ۲۰۰۲).

منابع

- Bale, J. (1993). *Sport, space and the city*: Routledge.
- Bell, J., Somerville, I., & Hargie, O. (2019). The structuration of a sporting social system? Northern Ireland fans, Football for All and the creation of the Green and White Army. *International Review for the Sociology of Sport*, 1012690219862917.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, 3(2), 77-101.
- Chiweshe, M. (2014). One of the boys: Female fans' responses to the masculine and phallogocentric nature of football stadiums in Zimbabwe. *Critical African Studies*, 6(2-3), 211-222.
- Crawford, G. (2004). *Consuming sport: Fans, sport and culture*: Routledge.
- Dixon, K. (2011). A 'third way' for football fandom research: Anthony Giddens and structuration theory. *Soccer & Society*, 12(2), 279-298.
- Dixon, K. (2015). A woman's place recurring: structuration, football fandom and sub-cultural subservience. *Sport in Society*, 18(6), 636-651.
- Dunn, C. (2014). *Female football fans: Community, identity and sexism*: Springer.
- Elliott, A. (2009). *Contemporary social theory: An introduction*: Routledge.
- Erturan-Ogut, E. E. (2019). Neoliberalizing football and fandom: the authoritarian e-ticketing system in Turkish stadiums. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 1-20.
- Filo, K., Funk, D., & O'Brien, D. (2010). The antecedents and outcomes of attachment and sponsor image within charity sport events. *Journal of Sport Management*, 24(6), 623-648.

- Giddens, A. (1976). Classical social theory and the origins of modern sociology. *American Journal of Sociology*, 81(4), 703-729.
- Giddens, A. (1979). *Central problems in social theory: Action, structure, and contradiction in social analysis* (Vol. 241): Univ of California Press.
- Giddens, A. (1984). *The constitution of society: Outline of the theory of structuration*: Univ of California Press.
- Gosling, V. K. (2007). Girls allowed?: the marginalization of female sport fans.
- Horn, J. L., & Cattell, R. B. (1967). Age differences in fluid and crystallized intelligence. *Acta psychologica*, 26, 107-129.
- Nagle, J., Dodd, A., Ellis, R., & Downer, J. (2010). *The Football League Supporters Survey 2010*. The Football League.
- Pfister, G., Lenneis, V., & Mintert, S. (2013). Female football consumers and fans in Denmark. *Soccer and Society*, 14(6), 850-871.
- Sandvoss, C. (2004). *A game of two halves: Football fandom, television and globalisation*: Routledge.
- Scraton, S., & Flintoff, A. (2002). Sport feminism: The contribution of feminist thought to our understandings of gender and sport. *Gender and sport: A reader*, 30-46.
- Williams, J. (2003). *A rough game for girls? A history of women's football in Britain*: London: Routledge.
- Zajacova, A. (2006). Education, gender, and mortality: Does schooling have the same effect on mortality for men and women in the US? *Social science & medicine*, 63(8), 2176-2190.